

HOÀN THIỆN CÔNG TÁC KẾ TOÁN NGUYÊN VẬT LIỆU TẠI CÔNG TY CỔ PHẦN COSEVCO 6

GVHD : Th.S. Phan Thị Thu Hà

SVTH: Đinh Thị Diệu Hiền

Lê Thị Hiền Lương

Hoàng Ngọc Mai

Mai Thị Mai

Đại học Kế toán, Khóa 51

Tóm tắt : Nghiên cứu thực trạng kế toán nguyên vật liệu tại Công ty cổ phần Cosevco, qua đó đưa ra một số giải pháp nhằm hoàn thiện công tác kế toán tại đơn vị. Kết quả nghiên cứu cho thấy tầm quan trọng, vai trò của kế toán nguyên vật liệu đối với các doanh nghiệp sản xuất nói chung và công ty Cosevco nói riêng. Tuy nhiên vẫn còn có một số điểm hạn chế cần khắc phục trong công tác kế toán nguyên vật liệu để hoàn thiện hơn.

1. MỞ ĐẦU

Trong nền kinh tế thị trường hiện nay, lợi nhuận đã trở thành mục đích cuối cùng của sản xuất kinh doanh. Mỗi quan hệ tỷ lệ nghịch giữa chi phí và lợi nhuận ngày càng được quan tâm. Vì thế các doanh nghiệp đều ra sức tìm con đường giảm chi phí sản xuất, hạ giá thành sản phẩm. Do vậy với tỷ trọng chiếm khoảng 60-70% tổng chi phí, nguyên vật liệu cần được quản lý thật tốt. Nếu doanh nghiệp biết sử dụng nguyên vật liệu một cách tiết kiệm, hợp lý thì sản phẩm làm ra càng có chất lượng tốt mà giá thành lại hạ tạo ra mối tương quan có lợi cho doanh nghiệp trên thị trường. Quản lý nguyên vật liệu càng khoa học thì cơ hội đạt hiệu quả kinh tế càng cao. Với vai trò như vậy nên yêu cầu quản lý nguyên vật liệu cần chặt chẽ trong tất cả các khâu từ khâu thu mua, dự trữ và bảo quản đến khâu sử dụng. Bài viết đề cập đến thực trạng công tác kế toán NVL tại Công ty cổ phần Cosevco 6, từ đó có một số ý kiến đóng góp nhằm hoàn thiện và nâng cao chất lượng công tác kế toán NVL tại Công ty.

2. NỘI DUNG

2.1. Thực trạng công tác kế toán nguyên vật liệu tại Công ty cổ phần Cosevco 6

Công ty cổ phần Cosevco 6 là doanh nghiệp nhà nước cổ phần hoá, hoạt động trong lĩnh vực sản xuất kinh doanh vật liệu như: xi măng, gạch, đá xây dựng, thi công xây lắp các công trình xây dựng dân dụng, công nghiệp, giao thông, thủy lợi, thủy điện, cấp thoát nước và công trình đô thị; gia công lắp đặt máy móc thiết bị phục vụ xây dựng và sản xuất vật liệu xây dựng...

Bảng 1: Một số chỉ tiêu phản ánh tình hình sản xuất kinh doanh tại công ty

Chỉ tiêu	Năm	2010/2009	2011/2010
----------	-----	-----------	-----------

	Đơn vị tính	2009	2010	2011	+/-	%	+/-	%
Sản phẩm tiêu thụ	Sản phẩm	2.013.789	2.876.960	2.985.685	863.171	42,86	108.725	3.78
Doanh thu	Tỷ đồng	1.551	1.678	1.693	127	8,19	15	0.89
Nộp ngân sách	Tỷ đồng	45	57	58	12	26.67	1	1.75
Lợi nhuận	Tỷ đồng	163	185	189	22	13.5	4	2.16

(Nguồn: phòng kế toán – Công ty cổ phần Cosevco 6)

Quy trình công nghệ sản xuất sản phẩm trong Công ty là một quá trình khép kín, liên tục và được thực hiện trọn vẹn trong đơn vị, sản phẩm tạo ra được hình thành từ nguyên liệu chính là cát. Để quy trình công nghệ sản xuất xi măng được diễn ra một cách liên tục nhằm đáp ứng đủ lượng xi măng bán ra, Công ty có tổ chức sản xuất khoa học và có tính chuyên môn hóa cao từ khâu khai thác nguyên liệu đến khâu hoàn thành xong thành phẩm.

Công ty cổ phần Cosevco 6 chuyên sản xuất và kinh doanh xi măng hỗn hợp PCB theo tiêu chuẩn Việt Nam, sản xuất gạch tuynel với đầy đủ các kích cỡ, sản xuất và kinh doanh vỏ bao xi măng, gạch block với đầy đủ các mẫu mã và quy cách, khai thác và sản xuất đá xây dựng, xi măng thương phẩm...vì vậy nguyên vật liệu dùng cho sản xuất phải đáp ứng được yêu cầu kỹ thuật để đảm bảo an toàn tuyệt đối cho người sử dụng.

Để đảm bảo cung cấp nguyên vật liệu được đầy đủ, kịp thời cho quá trình sản xuất, phòng kế hoạch thị trường dựa trên kế hoạch sản xuất thông qua các chỉ tiêu quy định của công ty, các đơn đặt hàng và khả năng tiêu thụ sản phẩm của công ty mà lập kế hoạch thu mua vật liệu cho từng tháng, quý, năm.

Vật liệu mua phải đảm bảo đầy đủ cả về số lượng, chất lượng và chủng loại, có đội ngũ chuyên làm nhiệm vụ thu mua. Tùy theo hiệu quả kinh tế của công ty mà bộ phận thu mua quyết định thuê vận chuyên hay tự vận chuyển bằng phương tiện của mình. Việc giao nhận vật liệu ở bộ phận thu mua cũng như ở kho được phòng kế hoạch thị trường giao cho bộ phận đi mua theo dõi; khi nhập, bộ phận đi mua tiến hành cân đo, kiểm tra chủng loại và kiểm nghiệm vật tư (có đại diện của phòng kế hoạch thị trường và thủ kho).

Vì giá vật liệu luôn thay đổi nên công ty thường dự trữ vật liệu ở mức cần thiết và có thể dùng vật liệu của đơn đặt hàng này cho đơn đặt hàng khác hoặc có thể đem bán được giá cao đối với vật liệu chưa dùng đến.

Vật liệu công ty sử dụng là loại có chất lượng cao, nhiều loại vật liệu trong nước chưa sản xuất được.

- Phân loại nguyên vật liệu

Căn cứ vào vai trò của nguyên vật liệu trong quá trình sản xuất, nguyên vật liệu tại công ty được chia thành các loại sau:

+ Nguyên vật liệu chính: Bao gồm Đá vôi, đất sét, xỉ pirít, quắc rít, thạch cao, đá bazan, phụ gia và nguyên vật liệu chính khác.

+ Vật liệu phụ: Bao gồm thuốc nổ, vật liệu nổ khác, nhớt máy, mỡ máy, bi đạn, vỏ bao, sắt thép và kim khí các loại, gạch chịu lửa, hoá chất và vật liệu phụ khác.

+ Nhiên liệu: Bao gồm than cám, dầu ma dút, dầu điezen, xăng và nhiên liệu động lực khác.

+ Phụ tùng thay thế: Bao gồm phụ tùng cần thiết dùng cho máy móc thiết bị, phương tiện vận tải dẫn chuyên, thiết bị dụng cụ quản lý....

- Đánh giá nguyên vật liệu

Công ty đã xác định được định mức tối đa, tối thiểu của các loại vật tư để đảm bảo cho quá trình sản xuất kinh doanh được liên tục không bị trì trệ, gián đoạn, không gây ra tình trạng ứ đọng vốn do dự trữ quá nhiều nên đã tối thiểu được mức hao hụt nguyên vật liệu.

+ Đánh giá vật liệu nhập kho: Đối với Công ty cổ phần Cosevco 6 thì việc xác định giá thực tế nhập kho nguyên vật liệu phải phù hợp với giá cả trên thị trường, tránh mọi trường hợp mua đắt, chi phí vận chuyển phải phù hợp vì vậy công việc chi tiêu của nhân viên thu mua là rất quan trọng, một mặt nó đảm bảo cho hàng thu mua có chất lượng cao, chủng loại đạt yêu cầu, phục vụ kịp thời cho sản xuất, mặt khác phải đảm bảo giá cả một cách hợp lý nhất.

+ Đánh giá vật liệu xuất kho: Các nguyên vật liệu có giá trị lớn, khối lượng nhiều, ảnh hưởng trực tiếp đến giá thành sản phẩm. Do đó để hạn chế sự biến động về giá cả sản phẩm trong kỳ và đơn giản trong công tác kế toán nguyên vật liệu, kế toán công ty đã thực hiện tính giá vật liệu xuất kho theo phương pháp bình quân gia quyền cả kỳ dự trữ.

- Kế toán chi tiết nguyên vật liệu tại công ty Cổ phần Cosevco 6

Một trong những yêu cầu của công tác quản lý vật liệu là phải phản ánh kịp thời, theo dõi chặt chẽ tình hình nhập – xuất – tồn theo từng loại vật liệu về số lượng, chất lượng, chủng loại và giá trị

Tại công ty Cổ phần Cosevco 6, hạch toán chi tiết nguyên vật liệu theo phương pháp sổ số dư. Theo phương pháp này thì kế toán chi tiết vật liệu ở kho được phản ánh theo số lượng còn ở phòng kế toán thì phản ánh theo giá trị.

- *Kế toán tổng hợp nguyên vật liệu tại công ty Cosevco 6*

Cùng với hạch toán chi tiết nguyên vật liệu hàng ngày thì kế toán tổng hợp phản ánh các nghiệp vụ kinh tế theo chỉ tiêu giá trị trên các tài khoản, vì vậy kế toán tổng hợp nguyên vật liệu tại công ty có vai trò rất quan trọng

Để phù hợp với trình độ quản lý, năng lực nghiệp vụ, công cụ tính toán; đồng thời dựa trên sự biến động của nguyên vật liệu về giá cả, chủng loại, quy cách, công ty áp dụng phương pháp kế toán kê khai thường xuyên, tính thuế giá trị gia tăng theo phương pháp khấu trừ. Phương pháp này đòi hỏi sự phản ánh thương xuyên, liên tục, có hệ thống tình hình nhập – xuất – tồn kho của nguyên vật liệu trên sổ sách kế toán.

Công ty cổ phần Cosevco 6 đang áp dụng phương pháp bình quân gia quyền cuối kỳ để tính giá nguyên vật liệu xuất kho.

Hàng ngày, khi xuất nguyên vật liệu, kế toán căn cứ phiếu xuất kho nhằm theo dõi chặt chẽ số lượng vật tư, sản phẩm, hàng hoá xuất kho cho các bộ phận sử dụng trong công ty, làm căn cứ để hạch toán chi phí sản xuất, tính giá thành sản phẩm và kiểm tra việc sử dụng, thực hiện định mức tiêu hao vật tư.

Đến cuối tháng chốt sổ sách, tính được số tồn đầu kỳ, nhập trong kỳ kế toán tính ra đơn giá bình quân gia quyền theo từng loại nguyên vật liệu. Từ đó tính được trị giá xuất cho từng phiếu xuất kho.

2.2. Một số đề xuất và giải pháp nhằm hoàn thiện công tác kế toán nguyên vật liệu tại công ty cổ phần COSEVCO 6

Thứ nhất: Xây dựng hệ thống danh điểm vật liệu thống nhất trong công ty

Hệ thống tài khoản kế toán vận dụng phải đảm bảo nguyên tắc thống nhất và nguyên tắc thích ứng. Bộ phận kế toán nên thiết lập hệ thống danh điểm nguyên liệu, vật liệu dựa trên cơ sở phân loại nguyên liệu, vật liệu.

Ví dụ: Ta có thể quy ước:

TK 1521: Nguyên liệu chính

TK 1522: Vật liệu phụ

Trong đó nguyên liệu chính lại có thể danh điểm như sau:

TK 1521 A1: Laterit qua nghiền

TK 1521 A2: Xi măng bột PCB 30

Vật liệu phụ có thể danh điểm như sau:

TK 1522 A0: Bột hàn

TK 1522 A9: Bình oxy

Sau đó xây dựng sơ danh điểm nguyên liệu, vật liệu như sau:

Bảng 2: Mẫu sơ danh điểm vật tư

Đơn vị tính

Thứ hai:
giảm giá hàng tồn

Công ty có nguyên vật liệu loại khác nhau và động. Để hạn chế nguyên vật liệu, hạch toán được dễ chóng, công ty trích lập dự phòng nguyên vật liệu.

STT	Ký hiệu		Tên, nhãn hiệu, quy cách vật liệu	Đơn vị	Số lượng	Đơn giá	Thành tiền	Ghi chú
	Nhóm	Danh điểm						
1	1521	1521 A1	Laterit qua nghiền	Kg				
2		1521 A2	Xi măng bột PCB 30	Kg				
...				
6	1522	1522 A0	Bột hàn	Kg				
7		1522A9	Bình oxy	Bình				
...				

Lập dự phòng kho

rất nhiều loại với nhiều chủng giá cả luôn biến sự biến động của giúp cho việc dàng, nhanh nên thực hiện giảm giá tồn kho

Thứ ba: Tổ chức kho bãi về nhập, xuất nguyên vật liệu

Đối với một số loại vật liệu công kênh chiếm nhiều diện tích, Công ty nên đưa vào kho để bảo quản, không nên để ngoài trời như hiện nay. Công ty nên sớm nâng cấp và mở rộng hệ thống kho bãi tạo điều kiện cho việc bảo quản, lưu trữ vật liệu đạt hiệu quả cao hơn.

Thứ tư: Thực hiện kế toán nhập – xuất nguyên vật liệu trên máy tính

Tại công ty, công tác kế toán nói chung và kế toán nguyên vật liệu nói riêng chưa được áp dụng hoàn toàn trên máy tính. Trong thời gian tới, công ty nên từng bước đưa kế toán nhập – xuất vật liệu vào các phần mềm kế toán sẽ giúp cho việc tính toán,

tổng hợp số liệu, lập các bảng báo cáo nhanh và thuận lợi. Bên cạnh đó, công ty nên sử dụng các phần mềm kế toán chuyên nghiệp trong việc hạch toán, theo dõi tình hình nhập, xuất, tồn nguyên vật liệu để thuận tiện cho việc theo dõi, quản lý chặt chẽ, khoa học và hợp lý hơn.

Thứ năm: Hình thức trả lương

Hiện tại công ty trả lương cho công nhân theo ngày công, hình thức trả lương này có thể chưa kích thích người lao động làm việc hết năng suất, nếu có thể, công ty nên thay đổi phương pháp tính lương theo sản phẩm. Hình thức trả lương này sẽ có nhiều ưu điểm hơn:

- Gắn trực tiếp tiền lương với lao động, do vậy nó mang tính kích thích cao.
- Tạo sự cạnh tranh lành mạnh giữa các công nhân với nhau.
- Tiền lương được chi trả một cách rõ ràng, thể hiện tốt tính công khai trong việc chi trả lương.
- Khuyến khích người lao động cố gắng hoàn thiện phương pháp, thao tác lao động nhằm tăng năng suất lao động.
- Công ty cần tổ chức tốt công tác giám sát, kiểm tra chặt chẽ về số lượng sản phẩm, giáo dục người lao động quan tâm đến chất lượng sản phẩm và uy tín của công ty.
- Công ty cần có những kế hoạch để mở rộng sản xuất như: Nâng cấp hệ thống trang thiết bị, máy móc của công ty, tuyển và đào tạo thêm đội ngũ công nhân lành nghề,...

Thứ sáu: Về tính giá nguyên vật liệu

Công ty cổ phần cosevco 6 đang sử dụng giá thực tế trong hạch toán chi tiết đối với nguyên vật liệu và thành phẩm. Để việc hạch toán được nhanh chóng, chính xác, Công ty nên sử dụng giá hạch toán để tính giá nguyên vật liệu và thành phẩm.

Xác định hệ số chênh lệch giá theo công thức :

$$\text{Hệ số chênh lệch giá} = \frac{\text{Trị giá thực tế nguyên vật liệu tồn kho đầu kỳ} + \text{Trị giá thực tế nguyên vật liệu nhập kho trong kỳ}}{\text{Trị giá hạch toán nguyên vật liệu tồn kho đầu kỳ} + \text{Trị giá hạch toán nguyên vật liệu nhập kho trong kỳ}}$$

Xác định trị giá thực tế nguyên vật liệu xuất kho trong kỳ theo công thức:

$$\begin{array}{l} \text{Trị giá thực tế NVL} \\ \text{xuất kho trong kỳ} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Trị giá hạch toán của nguyên} \\ \text{vật liệu xuất kho trong kỳ} \end{array} \times \begin{array}{l} \text{Hệ số chênh} \\ \text{lệch giá} \end{array}$$

3. KẾT LUẬN

Trong bối cảnh nền kinh tế thị trường cạnh tranh gay gắt, khủng hoảng kinh tế đang diễn ra và không có dấu hiệu dừng lại, để tồn tại và phát triển, các doanh nghiệp phải đảm bảo tự chủ trong hoạt động sản xuất kinh doanh. Để thực hiện được điều đó, các doanh nghiệp phải quan tâm tới tất cả các khâu trong quá trình sản xuất. Đối với các doanh nghiệp sản xuất như Công ty Cosevco 6, nguyên vật liệu chiếm tỷ trọng lớn trong toàn bộ chi phí sản xuất, một sự biến động nhỏ về NVL cũng làm ảnh hưởng đến giá thành sản phẩm, ảnh hưởng đến thu nhập của doanh nghiệp. Do vậy, Công ty luôn cần phải quan tâm đến việc tiết kiệm chi phí NVL. Để thực hiện tốt điều này, Công ty cần chú ý một số điểm sau:

Trong khâu thu mua: Công ty phải thường xuyên tiến hành thu mua nguyên vật liệu để đáp ứng kịp thời cho quá trình sản xuất, chế tạo sản phẩm và các nhu cầu khác của doanh nghiệp. Tại đây đòi hỏi phải quản lý chặt chẽ về khối lượng, quy cách, chủng loại và giá cả.

Trong khâu dự trữ và bảo quản: để quá trình sản xuất được liên tục phải dự trữ nguyên vật liệu đầy đủ, không gây gián đoạn sản xuất nhưng cũng không được dự trữ quá lượng cần thiết gây ứ đọng vốn, tổn diện tích. Đồng thời phải thực hiện đầy đủ chế độ bảo quản theo tính chất lý, hoá học của vật liệu.

Trong khâu sử dụng: Công ty cần tính toán đầy đủ, chính xác, kịp thời giá nguyên vật liệu có trong giá vốn của thành phẩm. Do vậy trong khâu sử dụng phải tổ chức tốt việc ghi chép phản ánh tình hình xuất dùng và sử dụng nguyên vật liệu trong sản xuất kinh doanh đảm bảo sử dụng tiết kiệm, hiệu quả.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Báo cáo tài chính, chứng từ và sổ kế toán, sơ đồ kế toán (2008) - NXB Thống kê
- [2] Bộ Tài chính, *Chế độ kế toán doanh nghiệp- hướng dẫn lập chứng từ kế toán hướng dẫn ghi sổ kế toán* (2006), NXB Tài chính.
- [3] Chuẩn mực kế toán Việt Nam
- [4] Phạm Văn Dược, Đoàn Ngọc Quế (2006), *Kế toán chi phí*, NXB Thống kê.
- [5] Luật kế toán Việt Nam
- [6] Nguyễn Thị Loan (2008), *Giáo trình Kế toán tài chính*, Nhà xuất bản ĐH Kinh tế Quốc dân.
- [7] Phan Đình Ngân, Hồ Phan Minh Đức (2009), *Giáo trình Kế toán tài chính*. Đại học Kinh tế Huế.

[8] Võ Văn Nhị (2009), *Giáo trình Hướng dẫn thực hành chế độ kế toán*, Nhà xuất bản tài chính.

[9] Nguyễn Minh Phương (2008), *Giáo trình Phân tích hoạt động kinh doanh*, ĐH Kinh tế Quốc Dân, Nhà xuất bản tài chính.

[10] Bùi Văn Trường (2006), *Kế toán chi phí* - NXB Lao động xã hội.

[11] Bùi Văn Trường (2006), *Kế toán chi phí – lý thuyết và bài tập*, NXB thống kê

